

Voor meer info over
veilig werken, kijk op
www.agroarbo.nl

Veilig werken met de heftruck

Tips en vuistregels voor de toolboxmeeting

De heftruck is op veel cumelabedrijven een zeer handig arbeidsmiddel, waar elke medewerker zo even op springt. Even een vrachtauto lossen, even wat verplaatsen, hij is handig bij het wisselen van wielen et cetera. Helaas blijkt de heftruck vaak ook het gevaarlijkste arbeidsmiddel op het bedrijf, want er gebeuren veel ongevallen mee.

ONGEVALLEN VOORKOMEN

Vaak is bij deze ongevallen sprake van ernstig letsel of overlijden. Dit blijkt uit de vele ongevalsmeldingen die bij de Inspectie SZW binnenkomen. Het gaat om een paar honderd ongevallen per jaar, waarvan een deel met dodelijke afloop. Iets wat we moeten voorkomen, maar hoe? De meeste ongevallen met heftrucks ontstaan door het gebrek aan ervaring of door het niet goed kunnen inschatten van de gevaren. Na het lezen van deze toolbox is het de bedoeling dat je op de hoogte bent van de meest voorkomende oorzaken van ongevallen, zodat jij ongevallen kunt voorkomen.

MEEST VOORKOMENDE OORZAKEN

De meest voorkomende oorzaken van ongevallen die gebeuren met de heftruck zijn:

- Kantelen van de heftruck door:
 - het rijden met een niet stabiele, niet goed gepositioneerde of te zware last op de vorken;
 - het rijden met een hooggeheven last. Houd de last altijd zo dicht mogelijk bij de grond en ga pas (stilstaand) heffen op de plaats waar de last moet worden 'afgelegd' of afgeleverd.
- Aanrijden van personen door:
 - het vooruit (in plaats van achteruit) rijden met een last die het zicht belemmert;
 - het niet geven van geluidssignalen bij het naderen van onoverzichtelijke situaties;
 - het rijden met onverantwoord hoge snelheid (bijvoorbeeld in situaties waar voetgangers gevaar lopen of in bochten).
- Letsel aan de voeten door:
 - het niet dragen van veiligheidsschoenen. Bijna de helft van alle ongevallen met heftrucks heeft voetletsel tot gevolg. Het grootste deel daarvan is een gevolg van het overrijden van de voet en tenen. Het komt ook regelmatig voor dat de heftruckbestuurder zelf voetletsel oploopt door de eigen heftruck, bijvoorbeeld bij het verlaten van de bestuurdersplaats terwijl de heftruck nog niet tot stilstand is gekomen. Het dragen van veiligheidsschoenen is dan ook van groot belang om voetletsel te voorkomen of te beperken.

- Ernstig letsel door:
 - het rijden met niet vergrendelde vorken;
 - het laten meerijden van een ander;
 - het met de vorken heffen van personen (zonder gebruikmaking van een daarvoor specifiek ingerichte en solide bevestigde werkbak);
 - het rijden zonder gebruikmaking van een veiligheidsgordel;
 - het werken met dieselheftrucks in afgesloten ruimten, met daardoor de kans dat je koolstofmonoxidevergiftiging oploopt en daaraan overlijdt. Koolstofmonoxide is een zeer gevaarlijk gas, vooral omdat het niet waar te nemen is zonder koolstofmonoxidemelder. Gebruik in binnenruimten geen dieselheftruck. Wanneer dit niet anders kan, moet je ervoor zorgen dat je altijd werkt in een voldoende geventileerde ruimte. Daarnaast moeten alle dieselaangedreven machines in binnenruimtes zijn voorzien van een goedgekeurd roetfilter. Controleer dan ook regelmatig de werking;
 - het laden en installeren van de accu van de elektrische heftruck. Bij het opladen van de accu's kan het explosieve knalgas vrijkomen.
 - Zorg dat de acculaadruimte goed geventileerd is en voorkom vonkvorming.
 - Plaats de lader minimaal op 0,80 meter afstand van de batterij.
 - Controleer voor het laden het vloeistofniveau.
 - Dek de accupolen af (ook bij het installeren), ter voorkoming van kortsluiting.
 - Schakel eerst het laadapparaat uit alvorens de laadleidingen los te nemen
 - Maak de verbinding tussen minpool en acculader als eerste los en als laatste vast.

Werk altijd op een verharde ondergrond..

Lees voor het gebruik altijd het lastdiagram van de heftruck.

Denk dus niet altijd dat het snel moet, maar neem de tijd voor veiligheid! Dat is immers het allerbelangrijkste.

TIPS EN VUISTREGELS

Je zult als werknemer maatregelen moeten nemen om zo veilig mogelijk te werken met de heftruck. Hier volgen enkele tips.

- Controleer voor gebruik de heftruck en meld gebreken bij je leidinggevende. De heftruck moet minimaal zijn voorzien van een werkende claxon, een veiligheidskooi, een veiligheidsgordel en informatie over de maximale werklust in kilogrammen, de eigen massa in kilogrammen en de fabrikant, het type en het bouwjaar van de heftruck.
- Draag altijd veiligheidsschoeisel.
- Leg geen losse spullen op de heftruck of in de cabine.
- Rij rustig en pas het rijtempo aan naar de omstandigheden op de werkplek. Bij een snelle, korte bocht kan een kleine onevenheid in de bodem de heftruck al laten kantelen.
- Hef of vervoer beslist geen personen op de vorken of in een bijvoorbeeld een kist. Maak minimaal gebruik van een werkbak voorzien van een hekwerk van minimaal 1,10 meter hoog dat over de vorken wordt geschoven en aan het vorkenbord wordt bevestigd, zodat deze er niet af kan schuiven.

- Laat niemand meerijden op de heftruck zonder dat deze daarvoor specifiek is ingericht.
- Hef geen last die zwaarder is dan de aangegeven draaglast. Wat de maximale draaglast is, staat vermeld op de capaciteitsplaat (lastdiagram) die op de heftruck aanwezig moet zijn. Zorg er dan ook voor dat je deze kunt lezen en begrijpen. Begrijp je het niet? Vraag dan aan je leidinggevende wat er staat!
- Een big bag of andere last die aan de vork hangt, beïnvloedt de stabiliteit van de heftruck zeer negatief. Werk hier alleen mee op een vlakke, harde ondergrond.
- Houd te allen tijde de last zo laag mogelijk en hef, zak of neig de last niet tijdens het rijden.
- Beperk een last het zicht bij het vooruitrijden? Rijd dan altijd achteruit. Pas in elk geval altijd je snelheid aan in ruimten waar anderen lopen of in overzichtelijke bochten. Geef geluidssignalen bij het naderen van onoverzichtelijke situaties.
- Gebruik de veiligheidsgordel om beknelling te voorkomen bij kantelen. Probeer in elk geval nooit van de heftruck te springen als deze dreigt te kantelen. Blijf zitten op je stoel, houd je benen binnenboord en houd het stuur stevig vast. Kom je onder de heftruck wanneer hij kantelt, dan zal dit veelal leiden tot de dood!
- Spring nooit van een rijdende heftruck. Wacht tot de heftruck stil staat, zet de heftruck op de handrem, parkeer de heftruck met de vorken in de laagste stand en iets voorover (zodat anderen er niet over struikelen) en verwijder de contactsleutel als je geen toezicht op de heftruck kunt houden.

TEKST: Richard Wolting,
Adviseur managementsystemen

